

Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa *im. Szczepana Pieniążka*
ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice
tel.: 46 833 20 21, fax: 46 833 32 28
Dyrektor: prof. dr hab. Danuta M. Goszczyńska
e-mail: Danuta.Goszczynska@insad.pl

OFERTA WDROŻENIOWA

Technologia uprawy odmian aktinidii ostrolistnej

Słowa kluczowe: **aktinidia ostrolistna, uprawa kiwi, zbiór owoców, ekonomika produkcji**

Opis wdrożenia. Aktinidie drobno-owocowe są mało znane i uprawiane tylko amatorsko, ale jest realna możliwość wykorzystania ich również w większych nasadzeniach towarowych. Uprawa wielu gatunków dawniej zaliczanych do roślin amatorskich, jak np. winorośli, bzu czarnego, derenia jadalnego i innych nabiera w ostatnich latach dużego znaczenia z wielu powodów. Najważniejsze z nich to rozwój agroturystyki oraz silna potrzeba różnicowania produkcji ogrodniczej i rolniczej. Supermarkety w Polsce zgłaszają zapotrzebowanie na tego typu owoce. Odmiany aktinidii ostrolistnej są uznawane za jedne z najodporniejszych na mróz – rośliny znoszą spadki temperatury do -33°C , a w przypadku tego gatunku do -38°C . W doświadczeniu założonym w ISK wszystkie odmiany należące do tego gatunku przetrwały długą i mroźną zimę 2009/2010, ze spadkami temperatury do -30°C , bez żadnych uszkodzeń. Wyjątkowo groźne, podobnie jak dla większości upraw ogrodniczych w Polsce, dla aktinidii okazały się późnowiosenne przymrozki, które wystąpiły w 2007 r. i spowodowały silne uszkodzenia młodych pędów oraz były przyczyną opóźnienia owocowania o rok.

Krzewy na planacji należy sadzić w rzędach odległych od siebie o 2,5-3 m, a w rzędzie co 2-2,5 m. Rośliny wymagają silnej konstrukcji podporowej

i prowadzenia przy rozpiętych wzdłuż rzędu drutach do wysokości 1,8 m. Odmiany silniej rosnące wymagają w uprawie towarowej silniejszego i mocniejszego przycinania pędów letnich oraz dość radykalnego cięcia zimowego. Szczególnie intensywnego cięcia letniego wymaga odmiana 'Jumbo'. W sezonie 2010 było ono prowadzone tuż po kwitnieniu (druga połowa czerwca) i polegało na wycinaniu wszystkich długopędów powyżej zawiązków owocowych. Rozmieszczenie roślin na polu powinno uwzględniać również dobre zapylanie kwiatów. Zapyłaczem dla większości krzewów żeńskich jest odmiana 'Weiki' – o kwiatach męskich. Ponadto dobrymi zapyłaczami dla większości odmian są także odmiany o kwiatach obupłciowych, np. 'Issai'. Wśród odmian testowanych w ISK najplenniejsze były 'Genewa' i 'Weiki' typ żeński, które najwcześniej weszły w okres owocowania (już w trzecim roku po posadzeniu), następnie 'Jumbo' – zaczęła obficie owocować w 4 roku po posadzeniu. Po zebraniu wszystkich wyników wykonano dokładną kalkulację ekonomiczną, czy taka uprawa się opłaci. Owoce również wystawiono na sprzedaż na lokalnym rynku w celu sprawdzenia zainteresowania konsumentów oraz ustalenia jednostkowej ceny za owoce.

Plon owoców odmian aktinidii ostrolistnej (*Actinidia arguta*); średnia ze zbioru w 2009 i 2010 r.

Odmiana	Masa owoców (w kg na 1 krzew)				Średnia masa owocu (g)		
	I wybór	II wybór	poza wyborem	razem	I wybór	II wybór	poza wyborem
Jumbo	4,9c*	1,4a	1,0b	7,3c	12,0c	8,24c	6,5c
Genewa	3,5b	1,5a	0,6a	5,6b	7,1b	5,16b	3,16b
Issai	1,3a	0,9a	0,8ab	3,0a	5,8ab	4,22ab	2,34a
Ken's Red	1,4a	0,6a	0,4a	2,4a	7,0b	4,46ab	2,43a
Weiki	1,9ab	3,2b	1,7c	6,8c	4,6a	3,48a	2,1a

*Średnie oznaczone tą samą literą w obrębie kolumn nie różnią się istotnie wg testu Duncana przy poziomie istotności $p = 0,05$

Fot. 1. i 2. Owocujący krzew odmiany Weiki (forma żeńska) oraz sposób prowadzenia plantacji
Fot. 3. Przekrój przez owoce odmiany Jumbo

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Innowacyjność metody polega na wprowadzeniu do uprawy towarowej nowego gatunku i jego odmian. Aktinidia ostrolistna i jej odmiany dostarczają smacznych i cennych dla zdrowia owoców (m.in. zawierają dużo łatwo przyswajalnej witaminy C), które nadają się do spożycia bezpośrednio i po przetworzeniu bez konieczności obierania skórki. Supermarkety w Polsce zgłaszają coraz częściej zapotrzebowanie na takie owoce.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Gospodarstwa sadownicze i ogrodnicze, gospodarstwa agroturystyczne, Ośrodki Doradztwa Rolniczego, szkółki roślin sadowniczych i ozdobnych

Twórcy oferty wdrożeniowej:
Pracownia Szkółkarstwa Roślin Ozdobnych
Zakład Planowania i Dokumentacji Naukowej

Autor:
dr Adam Marosz
tel. 46 834 55 25
e-mail: Adam.Marosz@insad.pl